

APLICATIU
GUIA DOCENT
PROVISIONAL

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent
Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Pintura i escultura entre 1900 i 1960
Codi	100578
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	2012-2013 2n semestre
Horari	dt-dj 11:30-13:00
Lloc on s'imparteix	Aula 110
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Miquel Molins
Departament	Art
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7b113
Telèfon (*)	
e-mail	miquel.molins@uab.es
Horari d'atenció	dt-dj 10:00-11:00 / 13:00-14:00

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

(Afegiu tants camps com sigui necessari)

(*) camps optatius

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Coneixement de la pintura i l'escultura del s.xx

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. (CE: competències específiques ...)

Resultats d'aprenentatge

CompetènciaCE7.

Resultats d'aprenentatge

Competència CT2. (CT: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

Competència CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Continguts de l'assignatura

1. Què és art modern?
2. Jackson Pollock. *flatness* o acció.
3. Els dubtes de Cézanne. "Pintar amb dos ulls".
4. Primitivisme. Matisse, sistema i decoració. *Die Brücke* i *Der Blaue Reiter*. Ernst Ludwig Kirchner W. Kandinsky i P. Klee.
5. *Les demoiselles d'Avignon*. La crisi de la representació mimètica.
6. L'assalt a la tradició. Umberto Boccioni i Giacomo Balla
7. L'escultura a principis del segle vint. Brancusi: ser i forma
8. El cubisme i la invenció del *collage*. Kurt Schwitters. Merz
9. La pintura i la metafísica. G. de Chirico i G. Morandi. E. Hopper i l'escena americana. Escultura i metafísica. Jorge Oteiza
10. Abstracció i realitat. R. Delaunay K. Malevic i P. Mondrian. L'opció zero i la pintura pura.
11. Construccions: el *contrarrelleu*. Vladimir Tatlin. Construcció /composició. Alexandr Rodchenko.
12. Marcel Duchamp i el *readymade*. *El gran vidre*.
13. La revolució surrealista. Els pintors surrealistes. J. Miró, M. Ernst, R. Magritte i S. Dalí.
14. *L'objecte de la funció simbòlica*. Man Ray, Meret Oppenheim i Joseph Cornell.
15. Els "vells mestres" de l'art modern.
16. l'escultura construïda. Picasso, Julio González, David Smith.

17. L'Informel, Jean Fautrier, Jean Dubuffet. Antoni Tàpies.
18. L'home en situació": Alberto Giacometti. Eduardo Chillida
19. Les pintures *Variant* de Joseph Albers.
20. El gran gest. Mark Rothko. Barnett Newman, *The Sublime is Now (1948)*
21. New images of Man (1959), Francis Bacon, William de Kooning.
22. *The Print* (1953) John Cage i Robert Rauschenberg
23. *Twelve Rules for a New Academy* de Ad. Reinhardt. El monocrom i la quadricula.
24. Abstracció en moviment: el cinetisme.
25. Independent Group: This is Tomorrow (1956). El pop britànic. *Target* i *Flag* (1955) de Jasper Johns.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

TIPUS D'ACTIVITAT

ACTIVITAT

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Dirigides

Supervisades

Autònomes

8

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia

Obres de conjunt i fonts

Argan, J. C. *L'arte moderna 1770/1970*, Sansoni, Florència, 1970 (ed. cast. Fernando Torres, València).
 Barili, R., *El arte contemporáneo, de Cézanne a las últimas tendencias*, Bogotá, 1998.
 Bonet, J.M., *Diccionario de las vanguardias en España 1907-1936*. Alianza editorial, Madrid 1995.
 Bozal, V., *El arte del s.xx. La construcción de la vanguardia*. Edicusa, Madrid, 1978.
 Bozal, V., *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*. 2 v. Visor, La balsa de la Medusa, Madrid 1996,1999.
 Brihuega, J., *Manifiestos, proclamas, panfletos y textos doctrinales. Las vanguardias artísticas en España*.

- 1910-1931. Cuadernos Arte Cátedra. Madrid 1979.
- Chipp, H.B., *Teorías del arte contemporáneo*, University of California 1968, Akal, Madrid, 1995.
- Draguet, M. *Chronologie de l'art de xx e siècle*. Flammarion, París, 1997
- Fauchereau, S., *Avant-gardes du xxe siècle. Arts & Littérature 1905-1930*, Flammarion, París, 2010.
- Foster, H., Krauss, R., Bois, Y.A., Buchloh, B., *Arte desde 1900*, Akal, Madrid, 2006.
- Frascina, Francis, ed. *Art in Modern Culture: An Anthology of Critical Texts*, Londres, Phaidon Press, 1992; *Modern Art and Modernism: A Critical Anthology*, Harper and Row, N.Y., 1982.
- Gonzalez, A. i alt. *Escritos de Arte de Vanguardia 1900-1945*, Turner, Madrid, 1979.
- Greenberg, C., *Arte y cultura*, Paidós, Barcelona, 2002; *La pintura moderna y otros ensayos* (Fèlix Fanés ed.) Siruela, Madrid, 2006.
- Hamilton, G.H., *Pintura y escultura en Europa, 1880-1940*, Cátedra, Madrid 2000.
- Harrison, Ch. i Wood, P., *Art in Theory 1900-1990*. Blackwell Publishers. Oxford, 1992 (ed. francesa, Hazan, 1997).
- Hughes, R., *El impacto de lo nuevo*. Galaxia Gutenberg, Circulo de lectores, Barcelona 2000.
- Klüser, B., Hegewish, K., *Art de l'Exposition, Une documentation sur trente expositions exemplaires du xxe siècle*, Editions du Regard, París, 1998.
- Krauss, R. E., *Passages in Modern Sculpture*. MIT Press, Cambridge, Massachusetts and London, England, 1981. (trad. Castellana, Akal, Madrid, 2002).
- Lucie-Smith, E. *Artes visuales en el s.xx*, Könemann, Colònia, 2000.
- Maillard, R., i alt. *New Dictionary of Modern Sculpture*, NY, 1971.
- Marcadé, J.C. *De Cézanne au suprématisme. Écrits I*, Éditions l'Âge d'Homme, Lausana, 1974.
- Micheli de, M., *Las vanguardias artísticas del siglo xx*, Alianza Forma, Madrid, 1979.
- Moles, J. *Antología de manifiestos d'avanguardia*. Edicions 62, Barcelona 1995.
- Nelson, R. i Shiff, R. (ed) *Critical Terms for Art History*, The University of Chicago Press, Chicago, 1996.
- Ramírez. J. A. ed. *El mundo contemporáneo*. Historia del Arte. Alianza Editorial, Madrid, 1997.
- Rowell, Margit, *Qu'est-ce que la sculpture moderne*, Centre Georges Pompidou, París, 1986.
- Smith, P. I Wilde C. Ed. *A companion to Art Theory*, Blackwell Publishing, Oxford, 2002.
- Stiles K. I Selz, P. ed. *Theories and documents of Contemporary Art*. University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London, 1996.
- Stiles, K. i Selz, P., *Theories and Documents of Contemporary Art*, University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London, 1996.
- Walther, I., ed. *Arte del siglo xx*, Taschen, Colònia, 2001.

General-assaigs

- Adorno ,T. *The Idea of the Modern in Literature and the Arts*. Irwing Howe, New York: Horizon, 1967.
- Banham, R., *Teoría y diseño en la primera era de la máquina*, Nueva Visión, Buenos Aires, 1965.
- Battcock, G. (ed) Joseph Kosuth, *La idea como arte*, Gustavo Gili, Barcelona, 1977.
- Brion- Guerry, L. *L'Année 1913. Les formes esthétiques de l'oeuvre d'art à la veille de la première guerre mondiale*. Klincksieck, París, 1971.
- Bürger, P. *Teoría de la Vanguardia*. Península, Barcelona 1987.
- Danto, Arthur C., *Después del fin del arte*, Paidós, Barcelona, 1988.
- Duve, Thierry de, *Clement Greenberg entre líneas*, Acto ediciones, 2005.
- Elsen, Albert, E., *Origins of Modern Sculpture: Pioneers and Premises*, New York, Brazilller, 1974.
- Frascina, Francis, ed. *Pollock and after: The Critical Debate*, Harper & Row, N.Y., 1985.
- Guilbaut, Serge, *De cómo Nueva York robó la idea del arte moderno*, Mondadori, Madrid, 1990.
- Kaprow, Allan, *Essays on the Blurring Art and Life*, Berkeley, University of California Press, 1993.
- Klee, P., *Théorie de l'art moderne*, Gallimard, 1998
- Kosuth, Joseph, *Art After Philosophy and After: Collected Writings 1966-1990*, MIT Press, Cambridge, Mass, 1991.
- Kraus, K. *En esta gran época. Escritos*, Visor, Madrid, 1995
- Krauss, R. E., *The Originality of the Avant-Garde and Other Modernist Myths*. MIT Press, Cambridge, Massachusetts and London, England, 1986. (trad. castellana, Alianza Editorial, Madrid, 1996)

- Lahuerta, J.J., 1927. *La abstracción necesaria en el arte y la arquitectura europeos de entreguerras*, Anthropos, Barcelona, 1989.
- Mallarmé, S., *Igitur. Divagations; Un coup de dés*, Gallimard, 2003 (*Poesias seguidas de una tirada de dardos*, Hiperión, Madrid, 2003 ; *Antología*, Visor, Madrid 2002)
- Pico, J. ed. *Modernidad y Postmodernidad*. Alianza editorial, Madrid 1981.
- Poggioli, R. *The theory of the Avant-Garde*. Harper, New York, 1971.
- Schapiro, M., *El arte moderno*, Alianza Forma, Madrid, 1993.
- Sedlmayr, H., *La revolución del arte moderno*, Mondadori, Madrid, 1990.
- Shattuck, R. *La época de los banquetes. Orígenes de la vanguardia en Francia: de 1885 a la primera guerra mundial*, Visor, Madrid, 1991.
- Subirats, E. *El reino de la belleza*, Fondo de Cultura Económica de España, Madrid, 2003.
- Wallis, B.(ed) *Arte después de la modernidad*, Akal, Madrid, 2001.

Artistes-moviments-escrits

- Ades, D. *Dada and Surrealism Reviewed*. Barron, New York, 1978.
- Apollinaire, G. *Els pintors cubistes. Meditacions estètiques*, Quaderns Crema, Barcelona 2000.
- Bois, Yve-Alain i Krauss, Rosalind, *L'Informe mode d'emploi*, Centre Georges Pompidou, París, 1996; *Painting as Model*, MIT Press, 1993.
- Baudelaire, Charles, *El pintor de la vida moderna*, C.O.A.A.T., Murcia, 1995
- Brancusi, C. Gallimard - Centre Georges Pompidou, París, 1995.
- Breton, A., *Le surréalisme et la peinture*, Gallimard, París, 1965.
- Carter, Curtis, L., i Butler, Karen, *Jean Fautrier*, New Haven and London, Yale University Press, 2002.
- Golding, J. *El Cubismo: una historia y un análisis, 1907-1914*, Alianza Forma, Alianza Editorial, Madrid, 1993.
- Gooding, Mel, *Abstract Art*, Cambridge University Press, 2001.
- Gray, Camille, *The Great Experiment: Russian Art 1863-1922* (reeditat com *The Russian Experiment in Art 1863-1922*, Thames and Hudson, Londres, 1986.
- Harrison, Ch., Frascina, F. i Perry, G. *Primitivismo, cubismo y abstracción: Los primeros años del siglo xx*, Akal, Madrid, 1998.
- Hofmannsthal, Hugo von. *Carta de Lord Chandos* (1902), C.O.A.A.T., Murcia, 1981.
- Joan Miró. *1893-1993*, Fundació Joan Miró, Parc de Montjuïc, Barcelona, 1993
- Kandinsky, W., *De lo espiritual en el arte*, Paidós, Barcelona, 1998; *Punto y línea sobre el plano*, Paidós, 1996.
- Kosinski, D., Fischer, J., Nasch, S., *Matisse Painter as Sculptor*, Yale
- Krauss, R. E., *Los papeles de Picasso*, Gedisa, Barcelona, 1999
- Lloyd, Jill, *German Expressionism: Primitivism and Modernity*, Yale University Press, New Haven i Londres, 1991.
- Malevich, *El mundo no objetivo*, Doble J., Sevilla, 2007.
- Mondrian, P., *Arte Plástico y arte plástico puro*, Ediciones Coyoacán, México, 2007.
- Mondrian, Piet, *La nueva imagen en la pintura*, Colección de Arquitectura nº 9, Murcia, 1983 (Oficials, Barcelona, 1993).
- Nadeau, M. *Historia del surrealismo*. Ariel, Barcelona, 1972.
- Penrose, R. *Picasso, su vida y su obra*. Argos Vergara, Barcelona, 1981.
- Ramírez, J.A. *Duchamp. El Duchamp. amor y la muerte, incluso*. Siruela, Madrid, 1993.
- Richter, H. *Dada: Art and Anti-Art*. Thames & Hudson, London, 1968.
- Rosenblum, R., *Cubism and Twentieth Century Art*, Harry N. Abrams, N.Y., 1977
- Rubin, W. S. *Dada and Surrealist Art*. Abrams, New York, 1968.
- Schneider, P. (ed.) , *Matisse, Exposition du centenaire*, Grand Palais, París, 1970
- Tisdall, C., Bozzolla, A., *Futurism*, Oxford University Press, 1978
- University Press, 2008.
- Wright, Alastair, *Matisse and the Subject of Modernism*, Priinceton Uni. Press; Princeton 2004

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE